

спеціальності 051 «Економіка» Варигою Данилом Олеговичем для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

СЛУХАЛИ: доповідь здобувача третього освітньо-наукового рівня «Доктор філософії» четвертого року навчання Вариги Данила Олеговича за результатами виконання наукової складової освітньо-наукової програми за спеціальністю 051 «Економіка».

Тема дисертації: «Інноваційна політика формування та розвитку підприємств в умовах глобалізаційних викликів».

За період навчання в аспірантурі Варига Данило Олегович виконав такі завдання за темою дисертації:

- досліджено науково-теоретичні підходи до визначення понятійно-категорійного апарату економічного розвитку підприємств на інноваційних засадах;

- уточнено та розвинуто методичний інструментарій формування інноваційної політики підприємства;

- досліджено глобалізаційні виклики як економічні детермінанти інноваційного розвитку підприємств в умовах техноглобалізму та зростання міжнародної конкуренції;

- проаналізовано стан і динаміку інноваційної активності підприємств України, в умовах глобалізаційних і воєнних викликів;

- визначено та впорядковано об'єктивну систему факторів забезпечення інноваційної діяльності підприємств в Україні;

- здійснено компаративний аналіз інноваційної спроможності України та країн Європейського Союзу, та окреслено напрями адаптації європейського досвіду до вітчизняних умов;

- обґрунтовано сутність та удосконалено структуру організаційно-економічного механізму формування інноваційної політики підприємств з метою зміцнення їх конкурентоспроможності в умовах глобальних трансформацій;

- досліджено та визначено інтегральний вплив цифровізації економіки на прискорення інноваційних процесів;

- виявлено та обґрунтовано інституційні та економічні передумови інтеграції українських підприємств у глобальні інноваційні мережі.

ВИСТУПИЛИ:

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та іноземних мов Миценко Валерій Іванович.

Тема дисертаційного дослідження «Інноваційна політика формування та розвитку підприємств в умовах глобалізаційних викликів», обрана аспірантом, є логічним і обґрунтованим продовженням його наукових пошуків, започаткованих ще під час навчання в магістратурі. Зазначена проблематика вирізняється високим рівнем актуальності та наукового інтересу, оскільки охоплює сучасні глобалізаційні процеси й політичні форми організації

економічного простору, зокрема діяльність держав, транснаціональних корпорацій, міжнародних об'єднань та інших наднаціональних акторів.

Актуальність обраної теми зумовлена сучасним етапом розвитку світової економіки, яка характеризується поглибленням глобалізаційних процесів, прискоренням науково-технологічних змін, цифровізацією господарської діяльності та зростанням ролі інновацій як ключового чинника економічного розвитку. В умовах посилення міжнародної конкуренції та високої турбулентності зовнішнього середовища, здатність підприємств формувати й реалізовувати ефективну інноваційну політику стає визначальною передумовою їх конкурентоспроможності, стійкості та довгострокового розвитку.

Наукова новизна обраної теми дисертації полягає в отриманні нових обґрунтованих результатів, які в сукупності дають змогу вирішити теоретичні та практичні завдання щодо формування інноваційної політики формування та розвитку підприємств в умовах глобалізаційних викликів. Проведені наукові дослідження дали змогу автору отримати такі найбільш суттєві результати, які визначають його особистий внесок у розв'язанні поставленого наукового завдання та характеризують наукову новизну дисертаційної роботи, а саме: удосконалено інструментарій оцінювання інноваційної спроможності підприємств, який на відміну від використовуваного базується на поєднанні національних статистичних показників з міжнародними індексами інноваційного розвитку, що дозволяє забезпечити зіставність результатів і врахувати глобальний контекст інноваційної діяльності, а також виявити структурні дисбаланси між рівнем інноваційної активності та результативністю її реалізації в умовах трансформаційної економіки

Актуальність теми, наукова новизна отриманих результатів і обсяг виконаної аспірантом роботи дають підстави стверджувати, що дисертаційне дослідження Вариги Д.О. має істотну наукову та практичну цінність як для економічної науки, так і для сфери міжнародних відносин. Структура дисертації є логічною та послідовною і включає вступ, три розділи (кожен з яких містить по три підрозділи) та висновки. Робота містить значну кількість рисунків, таблиць і схем, розроблених і належно оформлених автором, які відображають не лише узагальнення існуючих теоретико-методологічних підходів, а й власні авторські напрацювання.

Дисертація виконана здобувачем самостійно у тісній співпраці з науковим керівником. На окрему увагу заслуговує опрацювання аспірантом значного масиву наукових джерел, у тому числі англомовних, представлених працями провідних зарубіжних учених, а також актуальними статистичними даними та результатами сучасних досліджень американських, європейських і азійських науковців. Крім того, у роботі використано емпіричні матеріали, зокрема статистичні дані міжнародних організацій (ООН, МВФ, Світового банку тощо), а також аналітичні звіти провідних американських і європейських дослідницьких центрів у сфері глобалізації, міжнародних відносин, безпеки, фінансових та економічних процесів.

Підсумовуючи, доповідач зазначив, що дисертаційна робота є самостійним дослідженням, виконаним на високому науковому рівні та відзначається

вагомими теоретичними і практичними результатами. Зміст і наукові здобутки повністю відповідають спеціальності 051 «Економіка» та вимогам, що висуваються до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а її автор заслуговує на присудження освітньо-наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки.

1. Рецензент – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності Центральноукраїнського національного технічного університету Андрощук Ілона Олександрівна.

Дисертаційна робота Вариги Данила Олеговича присвячена актуальній науковій проблемі – теоретико-методологічному обґрунтуванню та розробленню практичних засад формування і розвитку інноваційної політики підприємств в умовах глобалізаційних викликів. Дисертант переконливо доводить, що в умовах посилення глобальної конкуренції, цифровізації економіки та воєнних трансформацій традиційні підходи до управління розвитком підприємств втрачають ефективність. Наявні механізми формування інноваційної політики є фрагментарними та недостатньо адаптованими до сучасних викликів, що обумовлює необхідність пошуку нових системних рішень, здатних забезпечити конкурентоспроможність і стійкість підприємств. У цьому контексті формування інноваційної політики розглядається як стратегічний інструмент модернізації економіки та інтеграції України у глобальні економічні процеси.

У першому розділі дисертаційної роботи розкрито генезис наукової думки та поглиблено теоретико-методологічні основи інноваційного розвитку підприємств. Автором систематизовано сучасні підходи до економічного розвитку на інноваційних засадах та уточнено сутність категорії «економічний розвиток» як цілеспрямованого процесу якісних і кількісних змін. Важливим науковим результатом є виокремлення ключових компонентів економічного розвитку підприємства (ресурсного, виробничо-технологічного, фінансово-економічного, організаційно-управлінського та інноваційно-стратегічного), що дозволило обґрунтувати інноваційну політику як інтегровану складову стратегічного управління, спрямовану на адаптацію підприємств до глобалізаційних викликів.

У другому розділі автором проведено ґрунтовний аналітичний блок дослідження, у межах якого визначено сучасний стан, тенденції та проблеми інноваційної діяльності підприємств України. Встановлено наявність структурного дисбалансу між рівнем інноваційної активності та ефективністю її комерціалізації, що є суттєвим стримуючим фактором розвитку. Здобувачем систематизовано фактори інноваційного розвитку з виокремленням прямих і опосередкованих впливів, а також здійснено компаративний аналіз інноваційної спроможності України та країн ЄС, що дозволило обґрунтувати напрями адаптації європейського досвіду до національних умов.

У третьому розділі отримано результати, що характеризуються науковою новизною, зокрема запропоновано організаційно-економічний механізм формування інноваційної політики підприємств як цілісну динамічну управлінську систему. В основу механізму покладено модель «актор-процес-

результат», яка забезпечує систематизацію взаємозв'язків між суб'єктами інноваційної діяльності, процесами та результатами їх реалізації. Важливим здобутком дисертанта є обґрунтування ролі цифровізації як каталізатора інноваційного розвитку, що сприяє оптимізації процесів, зниженню трансакційних витрат та підвищенню ефективності управління. Крім того, визначено інституційні передумови інтеграції підприємств у глобальні інноваційні мережі, що має стратегічне значення в умовах післявоєнного відновлення економіки.

Практична значущість дисертаційної роботи полягає у формуванні комплексного інструментарію реалізації інноваційної політики підприємств, який охоплює економічні, організаційні, інституційні та цифрові механізми. Запропоновані підходи дозволяють перейти від фрагментарного управління інноваційною діяльністю до системного формування конкурентних переваг підприємств. Особливу цінність мають розробки щодо оцінювання інноваційної спроможності, систематизації факторів впливу та впровадження управлінської моделі, що забезпечує підвищення ефективності управлінських рішень. Практична апробація результатів у діяльності регіональних інституцій, бізнес-структур та освітнього середовища підтверджує їх прикладну значущість.

Дисертація Вариги Данила Олеговича є завершеною науковою працею, виконаною на високому теоретико-методичному рівні. Отримані результати характеризуються науковою новизною та практичною цінністю, належним чином обґрунтовані та апробовані.

Дисертаційна робота відповідає встановленим вимогам до дисертацій за спеціальністю 051 «Економіка» і заслуговує на високу позитивну оцінку з рекомендацією до захисту.

2. Рецензент – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу та економічної теорії Центральноукраїнського національного технічного університету Ніколаєв Ігор Володимирович.

Дисертаційна робота Вариги Данила Олеговича присвячена актуальній науковій проблемі – теоретико-методичному обґрунтуванню та розробленню практичних рекомендацій щодо формування та розвитку інноваційної політики підприємств в умовах глобалізаційних викликів. Здобувач переконливо доводить, що сучасні трансформації світової економіки, пов'язані з переходом до постіндустріального устрою, цифровізацією та посиленням глобальної конкуренції, формують нові вимоги до стратегій розвитку підприємств. В умовах воєнних викликів інноваційна політика перестає бути локальним інструментом і набуває статусу ключової складової економічного розвитку та інтеграції у глобальні інноваційні мережі.

У першому розділі дисертаційної роботи розкрито теоретико-методологічні засади інноваційного розвитку підприємств. Автором систематизовано підходи до трактування економічного розвитку та інноваційної політики, уточнено їх зміст і роль у забезпеченні конкурентоспроможності підприємств. Важливим науковим результатом є обґрунтування структури економічного розвитку через виокремлення ключових компонентів, що

дозволило сформулювати цілісне бачення інноваційної політики як інтегрованого елемента стратегічного управління.

У другому розділі автором проведено ґрунтовний аналіз стану інноваційної діяльності підприємств України. Виявлено тенденції розвитку інноваційної активності, зокрема структурні дисбаланси між рівнем інноваційної діяльності та результатами її комерціалізації. На основі використання широкого спектра методів дослідження, включаючи статистичний аналіз, порівняльні підходи та економіко-математичне моделювання, визначено ключові фактори інноваційного розвитку, а також здійснено компаративний аналіз із країнами ЄС .

У третьому розділі отримано результати, що характеризуються науковою новизною, зокрема запропоновано удосконалений організаційно-економічний механізм формування інноваційної політики підприємств. Значну увагу приділено ролі цифровізації як ключового чинника прискорення інноваційного розвитку, а також обґрунтовано необхідність інтеграції підприємств у глобальні інноваційні мережі.

Практична значущість роботи полягає у розробленні конкретних інструментів реалізації інноваційної політики підприємств на мікро-, мезо- та макрорівнях. Запропоновані підходи дозволяють оптимізувати інноваційні процеси, скоротити час розробки та комерціалізації продуктів, підвищити ефективність управлінських рішень та забезпечити інтеграцію у глобальні економічні процеси. Результати дослідження впроваджено у діяльність регіональних інституцій, підприємств та освітніх установ, що підтверджує їх практичну цінність .

Дисертація Вариги Д.О. є завершеною науковою працею, виконаною на високому теоретико-методичному рівні. Отримані результати характеризуються науковою новизною та практичною значущістю, належним чином обґрунтовані та апробовані. Робота відповідає встановленим вимогам та може бути рекомендована до захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Вариги Данила Олеговича
на тему**

**«Інноваційна політика формування та розвитку підприємств в умовах
глобалізаційних викликів»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 051 «Економіка»
(галузь знань 05 – «Соціальні та поведінкові науки»)**

1. Актуальність теми дисертації. Сучасний етап розвитку світової

економіки характеризується поглибленням глобалізаційних процесів, прискоренням науково-технологічних змін, цифровізацією господарської діяльності та зростанням ролі інновацій як ключового чинника економічного розвитку. В умовах посилення міжнародної конкуренції та високої турбулентності зовнішнього середовища здатність підприємств формувати й реалізовувати ефективну інноваційну політику стає визначальною передумовою їх конкурентоспроможності, стійкості та довгострокового розвитку.

Глобалізаційні виклики істотно трансформують умови функціонування підприємств, зумовлюючи необхідність їх включення у глобальні інноваційні мережі, технологічні ланцюги та цифрові платформи. Поширення техноглобалізму, зростання ролі транснаціональних корпорацій і прискорення дифузії інновацій змінюють традиційні підходи до управління розвитком підприємств. За цих умов інноваційна політика перестає бути суто внутрішнім управлінським інструментом і набуває стратегічного характеру, інтегруючись у загальну систему економічного розвитку підприємств.

Для України актуальність проблематики інноваційної політики підприємств істотно посилюється дією системних внутрішніх і зовнішніх чинників, зокрема структурною незбалансованістю економіки, обмеженістю фінансово-інвестиційних ресурсів, інституційною нестабільністю, воєнними викликами та потребами післявоєнного відновлення. В цих умовах інноваційна політика розглядається не лише як чинник підвищення ефективності діяльності підприємств, а і як інструмент адаптації, модернізації та інтеграції національної економіки у європейський і глобальний економічний простір.

Водночас практика господарювання свідчить про наявність розриву між інноваційним потенціалом підприємств і результатами його реалізації. Інноваційна діяльність часто має фрагментарний характер, зосереджується переважно на процесних та організаційних змінах і не забезпечує достатнього рівня комерціалізації інновацій. Це зумовлює необхідність поглибленого наукового осмислення сутності, механізмів і інструментів інноваційної політики формування та розвитку підприємств з урахуванням глобалізаційних викликів.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Дисертаційне дослідження здійснювалось на кафедрі міжнародних економічних відносин Центральноукраїнського національного технічного університету в межах держбюджетної роботи за темою: «Вплив глобалізаційних процесів на соціально-економічний розвиток України. Науковий керівник д.е.н., професор Мищенко І.М. (номер державної реєстрації №0116U008134).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.

Усі наукові результати, положення та прикладні рекомендації, що виносяться на захист, одержані здобувачем одноосібно.

У наукових працях, опублікованих у співавторстві, дисертанту належать лише ті ідеї та результати, що використані в тексті дисертації та відображені в переліку публікацій із зазначенням конкретного внеску автора.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій.

Достовірність наукових результатів дисертації забезпечується низкою взаємопов'язаних чинників, що свідчать про високий рівень методологічної вивірності та емпіричної аргументованості авторських висновків.

По-перше, дослідження спирається на широке інформаційне підґрунтя, яке включає міжнародні нормативні акти, українське законодавство, аналітичні матеріали міжнародних організацій, наукові публікації, статистичні бази, а також власні результати опитування суб'єктів підприємництва.

По-друге, методи дослідження є відповідними завданням, структурі та предмету роботи. Здобувач застосовує статистичні методи, регресійний аналіз, порівняльно-аналітичні підходи, матричні моделі, що дозволило забезпечити верифікованість отриманих результатів. Багаторівневий аналіз (наднаціональний - національний - мікрорівень) створює можливість перевірки гіпотез на різних масштабах.

По-третє, структурна логіка викладу та узгодженість між поставленими завданнями і висновками підтверджує внутрішню послідовність дослідження. Усі наукові положення у висновках безпосередньо впливають із аналізу, викладеного в розділах дисертації, і не суперечать емпіричним даним.

По-четверте, достовірність результатів підтверджено публічною апробацією: результати презентовано на міжнародних і всеукраїнських конференціях, опубліковано у фахових виданнях, що свідчить про їх перевірку та сприйняття науковою спільнотою.

Таким чином, усі висновки, рекомендації та рішення, запропоновані у дисертаційній роботі, є методологічно обґрунтованими, емпірично підтвердженими, логічно послідовними та відповідають вимогам до сучасних наукових досліджень у сфері контролю.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру.

У дисертаційній роботі отримано нові обґрунтовані результати, які в сукупності дають змогу вирішити теоретичні та практичні завдання щодо формування інноваційної політики формування та розвитку підприємств в умовах глобалізаційних викликів. Проведені наукові дослідження дали змогу автору отримати такі найбільш суттєві результати, які визначають його особистий внесок у розв'язанні поставленого наукового завдання та характеризують наукову новизну дисертаційної роботи:

удосконалено:

- інструментарій оцінювання інноваційної спроможності підприємств, який на відміну від використовованого базується на поєднанні національних статистичних показників із міжнародними індексами інноваційного розвитку;

- теоретичні засади аналізу інноваційної політики підприємств, в основу якого покладено системно-синергетичний підхід до ідентифікації чинників інноваційного розвитку підприємств, який, на відміну від традиційних перелікових підходів, ґрунтується на системному групуванні факторів за економічними, інституційними та цифровими компонентами з урахуванням багаторівневого (макро-, мезо-, мікро-) впливу глобалізаційних процесів;

- науково-методичні підходи до формування організаційно-економічного механізму інноваційної політики підприємств, який удосконалено шляхом включення цифрових інструментів управління та платформних моделей взаємодії як обов'язкових структурних елементів, що відрізняє його від наявних механізмів, орієнтованих переважно на внутрішні організаційні або фінансові інструменти.

набули подальшого розвитку:

- визначення понять «економічний розвиток», яке, на відміну від існуючих підходів, ґрунтується на поєднанні кількісних і якісних змін у діяльності підприємства, інтеграції інноваційної складової в усі сфери його функціонування;

- концептуальні положення щодо впливу глобалізаційних викликів на інноваційний розвиток підприємств, шляхом урахування феномену техноглобалізму та функціонування глобальних інноваційних мереж;

- концептуальні положення щодо економічного розвитку підприємств на інноваційних засадах, які набули подальшого розвитку шляхом обґрунтування адаптаційної та відновлювальної функцій інноваційної політики в умовах глобалізаційних, цифрових і воєнних викликів.

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації.

Статті в наукових фахових виданнях України категорії Б:

1. Варига Д. О., Миценко В. І. Трансформація державної інноваційної політики розвитку підприємств під впливом глобалізації. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2025. № 6. С. 89-92. *Особистий внесок (0,42 д.а.): досліджено вплив глобалізаційних процесів на трансформацію ролі держави в інноваційній сфері, що проявляється у зростанні значення непрямих інструментів підтримки інновацій, гармонізації національної політики з міжнародними стандартами та розвитку інноваційної інфраструктури (0,59 д.а.)*. DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-6-20>

URL: <https://apie.org.ua/uk/transformatc%D1%96ia-derzhavno%D1%97-%D1%96nnovatic%D1%96ino/>

2. Варига Д. О. Інституційні та економічні чинники інтеграції українських підприємств у глобальні інноваційні екосистеми. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2025. № 5. С. 109-112. *(0,57 д.а.)*. DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-5-25>

URL: <https://apie.org.ua/uk/%D1%96nstitutc%D1%96in%D1%96-ta-ekonom%D1%96chn%D1%96-chinniki-%D1%96/>

3. Варига Д.О. Економічний зміст інноваційної політики підприємства. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2025. Том 10. № 3. С. Том 10. № 3. С. 329-333. *(0,56 д.а.)*. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2025-3-65>

URL: <https://ujae.org.ua/publications/2025-3/>

4. Варига Д.О., Миценко В.І. Регіональний контекст інтеграції українських підприємств в глобальні інноваційні простори. *Інноваційна економіка*. №3(103). 2025. С. 213-220. *Особистий внесок (0,42 д.а.): узагальнено й упорядковано*

наукові підходи до забезпечення економічного розвитку підприємств на основі інновацій у контексті глобалізаційних процесів, цифрової трансформації економіки та посилення динаміки конкурентного середовища (0,56 д.а.). DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2025.3.25>

URL: <https://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/1662>

5. Варига Д. О. Компаративний аналіз інноваційної діяльності підприємств в Україні в умовах глобалізаційних викликів. *Інноваційна економіка*. №4(104). 2025. С. 130-139. (0,92 д.а.) DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2025.4.15>

URL: <https://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/1605>

6. Варига Д. О. Організаційно-економічний механізм формування інноваційної політики. *Економіка і організація управління*. 2025. №4(60). С.270-280. (0,96 д.а.) DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2025.4.25>

URL: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/19406>

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Варига Д. О. Інноваційна політика розвитку підприємств в умовах глобалізаційних викликів. *Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти*: матеріали Х Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ужгород, 5 грудня 2025 р.). Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2025. С. 209-211. (0,14 д.а.) URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/98990>

8. Варига Д. О. Економічна сутність та принципи формування інноваційної політики підприємства. *Глобальна безпека та асиметричність світового господарства в умовах нестабільного розвитку економічних систем*: матеріали науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 11 грудня 2025 р.). Кропивницький : ЦНТУ. 2025. С. 87-90. (0,16 д.а.)

URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/items/49b1a3f9-08d9-41f1-9d03-8dbb6a1f028d>

9. Варига Д. О. Глобалізаційні та цифрові чинники модернізації державної інноваційної політики розвитку підприємств. *Актуальні проблеми сучасної науки та освіти*: матеріали XVII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 9-10 лютого 2026 року). Львів: Львівський науковий форум, 2026. С. 27-228. (0,13 д.а.)

URL: <http://lviv-forum.inf.ua/save/2026/9-10.02/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>

7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо.

Основні теоретико-методичні та прикладні здобутки дисертації були представлені та знайшли схвалення на 3 міжнародних, всеукраїнських та регіональних конференціях, зокрема: *Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти*: матеріали Х Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ужгород, 5 грудня 2025 р.), *Глобальна безпека та асиметричність світового господарства*

в умовах нестабільного розвитку економічних систем: матеріали науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 11 грудня 2025 р.).

8. Практична цінність результатів дослідження.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що сформульовані в дисертації теоретичні положення, методичні підходи та аналітичні інструменти можуть бути безпосередньо використані у процесі формування та реалізації інноваційної політики розвитку підприємств, а також у діяльності органів державної влади, регіональних інституцій розвитку та суб'єктів господарювання під час розроблення стратегій інноваційного розвитку та підвищення конкурентоспроможності в умовах глобалізаційних трансформацій. На основі проведеного дослідження розроблено комплекс практично орієнтованих інструментів, придатних до впровадження у практику управління підприємствами, зокрема: удосконалений інструментарій оцінювання інноваційної спроможності підприємств, що ґрунтується на поєднанні національних статистичних показників та міжнародних індексів інноваційного розвитку; методичні підходи до систематизації факторів інноваційної діяльності підприємств із виділенням факторів прямого та опосередкованого впливу; удосконалений організаційно-економічний механізм формування інноваційної політики підприємств, що інтегрує цифрові інструменти управління та платформні моделі взаємодії; а також аналітичні підходи до оцінювання впливу цифровізації економіки на інноваційний розвиток підприємств. Практичну цінність мають також обґрунтовані напрями інтеграції українських підприємств у глобальні інноваційні простори, що передбачають активізацію інвестиційної діяльності, розвиток цифрової інфраструктури, стимулювання технологічної кооперації та використання потенціалу міжнародних інноваційних мереж. Реалізація запропонованих рекомендацій сприятиме підвищенню ефективності інноваційної діяльності підприємств, зміцненню їх конкурентних позицій у глобальному економічному середовищі, а також формуванню інноваційно орієнтованої моделі розвитку національної економіки в умовах цифрових і глобалізаційних викликів.

Ефективність і значущість сформульованих теоретичних, методологічних та прикладних положень підтверджується їх використанням у практичній діяльності таких організацій: Агенції регіонального розвитку Кіровоградської області (довідка № 47/01-24 від 12.11.2025 р.); Кіровоградській регіональній торгово-промисловій палаті (довідка № 1101-3/25/341.1 від 5.11.2025 р.); Компанії RESILUX (довідка № 161 від 23.10.2025 р.); ТзОВ «Новагро-сервіс» (довідка № 20250110011 від 04.11.2025 р.).

Теоретичні результати проведеного дослідження було впроваджено в Інституті економіки промисловості ІЕП НАН України при розробці науково-аналітичної записки «Інноваційна діяльність України в глобальному вимірі та її стан в умовах воєнних викликів» (довідка № 127/02-9/34 від 06.02.2026 р.), та в навчальний процес Центральноукраїнського національного технічного університету (довідка № 08-119/14-1848/1 від 25.12.2025 р.).

9. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення.

Дисертація за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам МОН України. У ході обговорення дисертаційного дослідження не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи. З урахуванням зазначеного на міжкафедральному семінарі щодо визначення наукової новизни, теоретичного та практичного значення результатів дисертації:

УХВАЛИЛИ:

1. Дисертація Вариги Данила Олеговича «Інноваційна політика формування та розвитку підприємств в умовах глобалізаційних викликів» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано конкретне наукове завдання щодо теоретичного обґрунтування та розроблення теоретичних положень і практичних рекомендацій для формування ефективної інноваційної політики розвитку підприємств в умовах глобалізаційних викликів спеціальності 051 «Економіка».

2. У 9 наукових публікаціях повністю відображені основні результати дисертації, з них 6 наукових статей у фахових виданнях, та 3 тези доповідей на наукових конференціях.

3. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеню доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44.

РЕКОМЕНДУВАТИ:

1. Дисертаційну роботу «Інноваційна політика формування та розвитку підприємств в умовах глобалізаційних викликів», подану Варигою Данилом Олеговичем на здобуття наукового ступеня доктора філософії, до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

2. Вченій раді ЦНТУ утворити разову спеціалізовану вчену раду у складі:

Голова: доктор економічних наук, професор, декан економічного факультету. (Центральноукраїнський національний технічний університет) **Шалімова Наталія Станіславівна.**

Члени спеціалізованої вченої ради:

Рецензент – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності Центральноукраїнського національного технічного університету **Андрощук Ілона Олександрівна.**

Рецензент – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу та економічної теорії Центральноукраїнського національного технічного університету **Николаєв Ігор Володимирович.**

Офіційні опоненти:

1. Доктор економічних наук, старший дослідник, в.о. директора ВСП «Навчально-науковий інститут просторового планування та перспективних технологій Національного університету «Львівська політехніка» **Попадинець Назарій Миколайович.**

2. Кандидат економічних наук, доцент, завідувачка кафедри фінансів, обліку та оподаткування Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу **Андрусів Уляна Ярославівна**.

За затвердження висновку проголосували:

«за» – 13 осіб

«проти» – немає

«утримались» – немає

Голова міжкафедрального семінару:

д.е.н., професор

Наталія ШАЛІМОВА

Секретар міжкафедрального семінару: к.е.н., доцент

Дар'я НАСИПАЙКО

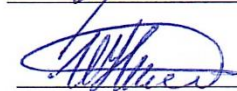
Рецензенти:

к.е.н., доцент

Ілона АНДРОЩУК

к.е.н., доцент

Ігор НІКОЛАЄВ